ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮೂಕಪ್ಪ.—ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 1958 ರಲ್ಲಿಯೇ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

†ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Occupancy rights ಗೋಸ್ಕರ 376 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು ಅದರಲ್ಲಿ 355 ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಫೈಸರಾಗಿ ಇನ್ನೂ 21 ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಅವು ಮಾತ್ರ ಮುಗಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಮೂಕಪ್ಪ.—ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ 21 ಕೇಸುಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮೂಕಪ್ಪ.—ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆಯೂ ಇನಾಂದಾರು ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಗೇಣಿಯನ್ನೂ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

EFFORTS MADE BY GOVERNMENT TO SECURE THE SUPPLY OF WATERS OF CAUVERY RIVER TO BANGALORE CITY FOR DRINKING PURPOSES.

*Q.—911. Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the efforts made by them to secure the supply of waters of Cauvery river to Bangalore City for drinking purpose ;

(*b*) whether they thought of making a begining in the course of the Third Five-Year Plan period in this direction ;

(*c*) whether they have contemplated of only Hallimala Scheme for the present or whether they propose to have both Hallimala as well as the first stage of Cauvery Scheme to be taken up ;

(*d*) whether they will take the first and second stages of Cauvery Project ;

(*e*) whether it has come to the notice of Government that but for starting of the above Projects, Bangalore City Water Supply would face very acute shortage in five to ten years, resulting in the rationing of water ?

*A.—Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) The report of the *ad hoc* Committee constituted by Government to examine the long term requirements of water supply to Bangalore City and to make suggestions in this behalf is now before Government for consideration. According to this report, the first stage of the long range would be to draw supplies from a Reservoir proposed to be constructed on the Arkavathy at Hallimala. The second stage of the long range scheme contemplates, according to the recommendations of the *ad hoc* Committee, drawing supplies from the river Cauvery at Sivasamudram.

(Sri H. K. VEERANNA GOWDH).

(*b*) Necessary action will be taken after a decision on the report of the Committee is taken.

(*c*) and (*d*) The report of the *ad hoc* Committee will be duly examined and a decision taken early.

(*e*) There will be shortage of supply and it is therefore under consideration to take up the long range scheme also early.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—When was this committee constituted and when did they submit the report Sir ?

† Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—The Committee was constituted in the year 1958 February. They submitted report very recently I believe, perhaps in the year 1960. I do not know the exact date.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—When does the Government propose to take a decision in this behalf ?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—It is under examination. It will be taken up shortly.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—My question is whether there is any prospect of these schemes whether it is Hallimala or Cauvery first or second stage will find a place in the III Five-Year Plan ?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—We will make efforts to include at least one of these proposals in the Plan.

Sri K. PUTTASWAMY.—Has it come to the notice of the Government that further tapping of this Arkavathi Valley would cause a lot of hardship to the people living in Arkavathi Valley ?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—If the Hon'ble Member means that people in the upper-reaches of Arkavathi have had to suffer because we are not allowing any irrigation projects above Thippagondanahalli Reservoir, it is correct.

Sri K. PUTTASWAMY.—By further exploitation I mean, if Hallimala scheme is taken up, that would mean further exploitation of the Arkavathi Valley. I just want to know whether the Government are aware that further exploitation of this valley would lead to the exploitation of the people living in that valley ?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—It has been laid down that Arkavathi should not be thought of for utilising waters for irrigation purposes. This principle has been laid down 50 or 60 years ago. Therefore, no irrigation projects have been allowed all these years. Hallimala is down below Thippagondanahalli Reservoir three miles up-stream near Ramanagar. If the Hon'ble Member means by taking the waters at Hallimala up to Thippagondanahalli and then supplying water to Bangalore City, to that extent people will not be getting the benefit of Arkavathi waters for irrigation purposes, it is self-evident.

Sri C. J. MUDDANNAPPA.—Why two stages of getting water supply from Hallimala and Cauvery? Why not Government exploit the possibility of taking water from Cauvery?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—The Engineers have held that if Arkavathi Valley is completely utilised, there will be no need for going in for Cauvery waters at all. Therefore, we are thinking of Hallimala scheme. If it is not sufficient for a growing city like Bangalore, then only we can think of Cauvery waters.

Sri K. PUTTASWAMY.—What would be the yield of water of Hallimala goes through?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Figures are not available. It is under investigation.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗಣ್ಣ.—ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರದಿ ಬಂದಮೇರೆ ಕೇಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—What is the cost of the estimates of these two schemes as reported by the committee Sir?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—The Committee have not yets ubmitted that aspect. Investigation has to take place. After investigation estimates will be prepared. It is only a suggestion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿಸಿ ನೀರು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ technical opinion ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನೆಲ್ಲ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ನಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ವೆಲ್ ತೆಗೆಯುವುದೂ ಒಂದು ನಲಹೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಾಜನರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ ನಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇರೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮುಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಏನು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ವರದಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನೆಲ್ಲ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒಂದು rough estimate ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲವೆ ಇವ್ವ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಎರಡು ಸ್ಕೀಮುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಂಶಗಳುಳ್ಳವೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲವೇ financial implecations ತಿಳಿನವೆ ಎನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—that is under examination of the Government it is too early to give an answer.

Sri J. B. MALLARADHYA.— My question is what is the report made by the Committee in regard to the respective cost of the two schemes which they have contemplated?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.-That may be supplied to the Hon'ble Member if he puts another question.

Sri M. RAMAPPA.— Have the Government whether if water is drawn, it would affect the 1924 agreement?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.— No.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.— Has it come to the notice of Government that by delaying the scheme it would not only prove an uneconomical scheme, it would not in any way be better than what is today?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.— It is a matter of opinion which I am also inclined to agree.

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.— Has the delay in the implementation of this scheme for drawing water from Cauvery not inconvenienced the ryots of Bangalore district as there is a ban to construct pick-ups and restoration of tanks here?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.— I have already replied to it in reply to the question of Sri Puttaswamy.

Dr. R. NAGAN GOWDA.— The Arkavathy runs through a very dry area without any irrigation facilities whereas there is a huge supply of water from Cauvery. Would Government not think of taking water only from Cauvery and not from Arkavathy which is useful to the cultivators?

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.— The Arkavathy scheme is not a new one. It is already in existence and so there is no quesion of giving up the Arkavathy scheme and taking up only the Cauvery scheme.

Mr. SPEAKER.— Question time is over.